

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 1 от 8

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ:
(проф. д-р С. Янкуловска, дмн)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2017/2018 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

ПСИХОЛОГИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН “МАГИСТЪР”
СПЕЦИАЛНОСТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”

ПЛЕВЕН
2017 г.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 2 от 8

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна

Учебен семестър: трети

Хорариум: 15 часа лекции

Изпити: семестриален

Кредити: 2

Преподавател: доц. Силвия Цветкова, д.пс.

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Основната цел на обучението по психология на управлението е да се осигурят базисни научни знания, които обезпечават цялостната подготовка на магистрите специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт” като ръководители в системата на здравеопазването.

Курсът осигурява знания за научния статут на психологията на управлението, за основните подходи при изучаване на управленската дейност; за професионалните и персоналните качества на мениджъра, необходими за успешната практика. Една част от включените теми фокусират личността на управляващия с изясняване ролята на перцептивните, мнемичните, менталните и регулативните процеси в управленската дейност. Особено място е отделено и на потребностно-мотивационния блок на личността, което позволява извеждане на стратегиите за мотивиране на човешките ресурси. Позоваването на теориите за междуличностните взаимодействия изяснява психологическите аспекти на общуването и по-конкретно на делово общуване. Анализирани са детерминантите на деловото поведение и подходите при делегиране на правомощия. Знанията за социално-психологическото влияние се обогатяват с методи и средства за психологическо въздействие, което е необходимо при осъществяване на ръководните функции, утвърждаване на лидерските позиции и адекватния избор на управленския стил. Личностно-центрирания подход позволява включването на темите за самоуправление. Предложените психосоциални стратегии в условията на конфликт и при кризисни ситуации имат за цел да съхранят психичното здраве на ръководителя, което неминуемо рефлектира върху качеството на управленската му дейност.

Така структурираният материал очертава три основни области: теоретични психологически концепции за управлението, личността и общуването; стратегии и методи за успешно осъществяване на управленската дейност; подходи за саморегулация, самоуправление и самокорекция, за справяне в случаи на криза и конфликт.

Въз основа на целта, произтичаща от съдържането на курса, се очертава и кръга от задачи, които обезпечават ефективното усвояване на знанията и уменията за приложението им.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- лекции

МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- лекционно изложение
- дискусии

КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА ЗНАНИЯТА

- заключителен контрол: писмено изпитване

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ ПО ТЕМИ

№	Тема	Лекции бр.ч.	Семинари бр.ч.	Общо часове
1	Научен статут на психологията.	1		1
2	Методология	1		1
3	Психологически аспекти на социалните групи	1		1
4	Психологически аспекти на общуването	1		1
5	Теории и подходи за изучаване на личността	1		1
6	Психология на управлението като научна област	1		1
7	Методи на управление. Социално-психологически методи	1		1
8	Психологически анализ на субекта на управленска дейност.	1		1
9	Мениджърът като личност. Професионални и личностни характеристики на ръководителя	1		1
10	Авторитет, власт, лидерството. Стилете на ръководство и управленски роли	1		1
11	Етапи на вземане на управленски решения. Типични управленски грешки и подходи за отстраняването им	1		1
12	Роля на потребностно-мотивационната сфера в управленската дейност. Стратегии за мотивиране на човешките ресурси	1		1
13	Комуникация в управлението.	1		1

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 4 от 8

№	Тема	Лекции бр.ч.	Семинари бр.ч.	Общо часове
14	Делегиране на правомощия. Екип – функции, екипни роли, подбор, динамика	1		1
15	Мениджмънт в условията на криза и конфликт	1		1
	ОБЩО:	15		15

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

- (1 ч. лекции). Научен статут на психологията.** Историческо развитие. Етапи в развитието на психологията. Предмет и обект на психологията. Определяне мястото на съвременната психология в системата на науките чрез подчертаване на процесите на взаимодействие и приносите и. Развитие на психологията в България.
- (1 ч. лекции). Методология.** Принципи на психологията. Методи – групи. Хипотеза на психологическите изследвания. Променливи в психологическия експеримент.
- (1 ч. лекции). Психологически аспекти на социалните групи.** Класификация на социалните групи. Психология на малката група. Видове малки групи. Взаимодействия в групата.
- (1 ч. лекции). Психологически аспекти на общуването.** Феноменология на общуването. Структура на процеса. Видове общуване. Комуникация – елементи на комуникативния процес, видове. Невербална комуникация.
- (1 ч. лекции). Теории и подходи за изучаване на личността.** Проекции на проявление на личността. Структура на личността. Стратегии и теории за изучаване на личността. Аз-концепция. Самоконтрол, самоефективност, самооценка.
- (1 ч. лекции). Психологията на управлението като научна област.** Основни подходи при изучаване на управленската дейност. Предистория: Етапи в развитието на психологията на управлението. Приносът на Елтън Мейо за развитието на научния мениджмънт. Дефиниране, предмет и обект на научната област. Връзка с други научни области.
- (1 ч. лекции). Методи на управление. Социално-психологически методи.** Съвременни подходи и принципи в мениджмънта. Групи управленски методи. Социално-психологически методи.
- (1 ч. лекции). Психологически анализ на субекта на управленска дейност.** Перцептивни, мнемични, ментални и регулативни процеси в управленската дейност. Разкриване особеностите на психичното функциониране на личността в контекста на управленската дейност. Ефекти в социалната перцепция, свързани с управлението.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 5 от 8

- 9. (1 ч. лекция). Мениджърът като личност. Професионални и личностни характеристики на ръководителя.** Мениджърът като личност. Защитни механизми. Характеристики на „успешния” мениджър. Характеристики на „слабия” мениджър. Дискусионно съпоставяне на силните и слаби характеристики и качества. Разгледани са управленските принципи на Деминг.
- 10.(1 ч. лекция). Авторитет, власт, лидерство. Стиллове на ръководство и управленски роли.** Авторитет на мениджъра. Понятие за авторитет. Видове авторитет. Връзка на авторитета с персоналните характеристики и титулните индикации. Властта в управлението. Теории за лидерството и стилловете на ръководство. Разгледани са: понятието власт и употребата му; класическите стиллове на управление и стиллове на управление според някои автори (В. Врум, В. Редин, E de Bono и др.). Управленски стиллове и управленски роли. Силни и слаби страни на управленските стиллове.
- 11.(1 ч. лекция). Етапи на вземане на управленски решения. Типични управленски грешки и подходи за отстраняването им.** Алгоритъм при решаване на проблеми. Видове най-често срещани управленски грешки, подходи при разрешаването им.
- 12.(1 ч. лекция). Роля на потребностно-мотивационната сфера в управленската дейност. Стратегии за мотивиране на човешките ресурси.** Дефиниране на понятието мотивация. Функции, характеристика и видове мотиви. Същност на мотивирането. Ролята на мотивацията в професионално-трудова сфера. Фактори, влияещи върху удовлетвореността от полагания труд. Анализ на мотивационните принципи.
- 13.(1 ч. лекция). Комуникация в управлението.** Ефективно управленско комуникиране. Функционални видове управленско общуване. Социално-психологическо влияние. Методи, средства и техники за психологическо въздействие. Структура на убеждаващата комуникация. Изисквания към комуникатора. Скрито управление и манипулиране. Речева култура на ръководителя. Невербални средства в управленското общуване.
- 14.(1 ч. лекция). Делегиране на правомощия. Екип – функции, екипни роли, подбор, динамика.** Същност на делегирането на правомощия. Процедура по делегиране – фази. Ефекти от делегирането на правомощия за управленската практика. Изисквания при инициране на процедурата. Функции на екипа. Екипни роли (M. Belbin, E. Schein). Подбор на екип, групова динамика.
- 15.(1 ч. лекция). Мениджмънт в условията на криза и конфликт.** Типология, видове и динамика на конфликта. Личностни причини за възникване на конфликт. Стратегии за преодоляване на конфликт. Мениджмънт в условията на криза: Анализирани са критичните периоди в адаптацията и в развитието на организацията, (L. Greiner). На тази основа се обсъждат кризи, свързани с човешкия фактор, както и със ситуативни фактори. Разгледани са методи и подходи за психологическа подготовка и рехабилитация при кризисни ситуации.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 6 от 8

МЕТОД ЗА КРАЙНО ОЦЕНЯВАНЕ:

- писмено изпитване/разработка на реферат и попълване на е-тест.

Резултатите от обучението по дисциплината на базата на учебната програма се оценяват, чрез текущо оценяване в хода на провежданото обучение и оценката от тестовия изпит за учебната дисциплина в края на семестъра и се получава от зависимостта:

$$И = 0,75. ТИ + 0,25. ТК,$$

където И е оценката от изпита;

ТИ – оценка от тестовия изпит;

ТК – оценка от текущия контрол.

Крайната комплексна оценка от придобитите знания по учебната дисциплина въз основа на преминатото обучение по тази учебна програма, се вписва в главната книга лично от преподавателя, провел изпита.

СИСТЕМА ЗА НАТРУПВАНЕ НА КРЕДИТИ

Общият брой кредити за дадена дисциплина е определен от учебния план. Разпределението им за аудиторна заетост и извън аудиторна заетост на студентите става въз основа на спецификата на дисциплината и според изискванията на Университетската система за набирание и трансфер на кредити.

МЯСТО НА ДИСЦИПЛИНАТА В ЦЯЛОСТНОТО ОБУЧЕНИЕ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”

Дисциплината “Психология на управлението” осигурява базисните знания, необходими за управленската практика. Взаимодействия с дисциплини като “Основи на управлението” и “Социална медицина”, “Стратегически мениджмънт” и др.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В края на лекционния курс студентите трябва да имат знания за психология на управлението като научна област, като се разкрият взаимодействията и с другите научни области, да се усвоят и адекватно използват основните понятия и категории.

Студентите трябва да умеят успешно да използват придобитите знания, като ги анализират, съпоставят и обобщават; да прилагат основните методи и критерии за оценяване и самооценяване, да развият рефлексивни и комуникативни умения; да спазват основни изисквания в управленската практика.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 7 от 8

КОНСПЕКТ ЗА СЕМЕСТРИАЛНИЯ ИЗПИТ

1. Научен статут на психологията.
2. Методология
3. Психологически аспекти на социалните групи
4. Психологически аспекти на общуването
5. Теории и подходи за изучаване на личността
6. Психология на управлението като научна област
7. Методи на управление
8. Социално-психологически методи в управлението
9. Психологически анализ на субекта на управленска дейност
10. Мениджърът като личност. Професионални и личностни характеристики на ръководителя
11. Авторитет, власт, лидерството.
12. Стилете на ръководство и управленски роли
13. Етапи на вземане на управленски решения. Типични управленски грешки и подходи за отстраняването им
14. Роля на потребностно-мотивационната сфера в управленската дейност. Стратегии за мотивиране на човешките ресурси
15. Комуникация в управлението
16. Убеждаваща комуникация
17. Делегиране на правомощия
18. Екип – функции, екипни роли, подбор, динамика
19. Мениджмънт в условията на криза
20. Мениджмънт в условията на конфликт

ПРЕПОРЪЧАНА ЛИТЕРАТУРА

- Ангелов, А., Основи на мениджмънта, С., 1998
Алиев, В., Мотивация труда сотрудников, М., 2005
Балтаджиева, Й., Психология на общуването, Я., 1998

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 8 от 8

- Вересов, Н., Характеристика на слабия мениджър, в сб., М., 2005
- Десев, Л., Речник по психология, С., 1999
- Джей, Р., Ръководство на мениджъра, С., 2001
- Джонев, С., Кризите на преуспяващите фирми, С., 2006
- Джонев, С., Социална психология, т.3, Малки групи, С., 1996
- Ждан А. Н, История психологии от Античности до наших дний, М., 2004
- Ильин, Е., Мотивация и мотивы, Питер, 2006
- Канев, Д. и кол., Мениджмънт и комуникация в политиката, С., 2006
- Кулмински, А., Методи на управление, в сб., М., 2005
- Крылов, А., Психология, М., 2004
- Кудрявцева, Е., Управленски роли, в сб., М., 2005
- Ларсън, Е, Професионална пригодност на мениджъра, в сб., 2006
- Мийд, М., Културни модели и технически промени, 1999
- Минчев, Б., Проблеми на общата психология, С., 1998
- Паркинсън, С., М. Растомджи, С. Сейпър, Ефективен мениджмънт в работа, С., 1999
- Паунов, М., Организационно поведение, С., 1998
- Петровский, А.В., Вопросы истории и теории психологии, М., 1998
- Пийлинг, Н., Брилянтният мениджър, С., 2006
- Пиръов, Г., Проблеми на когнитивната психология, С., 2000
- Ригио, Р., Въведение в индустриалната/организационната психология, С., 2006
- Рогов, Е., Психология, М., 2005
- Сыманюк, Е., Психология професионално-обусловленних кризисов, М., 2004
- Трифонов, Т., Обща психология, ВТ, 2002
- Цветкова, С., Психология на управлението, Пл., 2014

АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА: доц. Силвия Цветкова, д.пс.

Програмата е утвърдена на Факултетен съвет на 27.09.2017 г.